

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającego rozporządzenie w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu dr hab. Daria Lipińska-Nałęcz, Podsekretarz Stanu w MNiSW</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marek Korowajczyk, Zastępca Dyrektora w Departamencie Współpracy Międzynarodowej e-mail: marek.korowajczyk@nauka.gov.pl tel. 22 52 92 266</p>	<p>Data sporządzenia 08.06.2015 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – <i>Prawo o szkolnictwie wyższym</i> (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)</p> <p>Numer w wykazie prac legislacyjnych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – 73</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie ma na celu dostosowanie przepisów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 r. w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych (Dz. U. Nr 190, poz. 1406 oraz z 2009 r. Nr 176, poz. 1365) do przepisów prawa Unii Europejskiej, a także zmianę przepisów dotyczących opłat za studia i szkolenia oraz uczestniczenie w badaniach naukowych i pracach rozwojowych.

Najistotniejsze problemy, które rozwiązuje nowelizacja rozporządzenia dotyczą:

- a) **dokumentów wymaganych od cudzoziemców w celu przyjęcia na studia w Rzeczypospolitej Polskiej**
 - zgodnie z obowiązującym stanem prawnym cudzoziemcy mogą być przyjmowani na studia, jeżeli posiadają wizę lub kartę pobytu albo inny dokument uprawniający do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Z drugiej strony, dokument potwierdzający przyjęcie na studia jest jednym z wymogów uzyskania wizy studenckiej.
- b) **wysokości i sposobu wnoszenia opłat za studia w uczelniach publicznych**
 - w obowiązującym rozporządzeniu ustalone są minimalne wysokości opłat w euro, jakie wnoszą cudzoziemcy podejmujący studia w uczelniach publicznych na zasadach odpłatności lub podejmujący studia prowadzone w języku obcym. W ocenie środowiska akademickiego obecny poziom stawek nie odzwierciedla rzeczywistych kosztów (jest zbyt wysoki). Ponadto cudzoziemcy muszą wносить pełną odpłatność za cały okres nauki.
- c) **wysokości i sposobu wnoszenia opłat za proces rekrutacyjny w uczelniach publicznych**
 - na podstawie obowiązujących obecnie przepisów pobierana jest dodatkowa opłata w wysokości 200 euro, jednak dopiero przy wnoszeniu przez cudzoziemca opłaty za pierwszy rok studiów. Powoduje to, że uczelnia publiczna nie może wyegzekwować opłaty za przeprowadzenie procesu rekrutacji w sytuacji, gdy cudzoziemiec rezygnuje z podjęcia studiów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozwiązanie przedstawionych powyżej problemów może nastąpić wyłącznie w drodze nowelizacji rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 r. w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych.

W odniesieniu do poszczególnych obszarów problematycznych zidentyfikowanych w pkt 1 proponuje się następujące rozwiązania:

- a) **dokumenty wymagane od cudzoziemców w celu przyjęcia na studia w Rzeczypospolitej Polskiej**
 - proponuje się uchylene przepisu § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia przewidującego warunek posiadania przez cudzoziemca wizy lub karty pobytu albo innego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jako jeden z warunków przyjęcia na studia i szkolenia lub w celu prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych,
- b) **wysokość i sposób wnoszenia opłat za studia w uczelniach publicznych**
 - proponuje się zmianę § 17 rozporządzenia, polegającą na przyjęciu rozwiązania, zgodnie z którym opłaty za studia i szkolenia oraz uczestniczenie w badaniach naukowych i pracach rozwojowych będą ustalane przez rektora uczelni publicznej, z tym że opłaty te nie będą mogły zostać ustalone na poziomie niższym niż planowany koszt kształcenia,
 - proponuje się zmianę § 18 rozporządzenia, polegającą m.in. na przyjęciu rozwiązania, zgodnie z którym opłaty za studia i studia doktoranckie będą wnoszone za semestr, nie później niż do dnia rozpoczęcia zajęć zgodnie z programem studiów, a opłaty za szkolenia oraz uczestniczenie w badaniach naukowych i pracach rozwojowych – nie później niż do dnia ich rozpoczęcia,

c) wysokości i sposobu wnoszenia opłat za proces rekrutacyjny w uczelniach publicznych

- proponuje się zmianę § 17 rozporządzenia, polegającą na odstąpieniu od regulowania wysokości opłaty rekrutacyjnej. W przedmiotowej kwestii będzie miał zastosowanie przepis art. 98 ust. 2a ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którym wysokość opłaty rekrutacyjnej ustala rektor uczelni, uwzględniając zasadę, że opłata nie może przekraczać kosztów planowanych do poniesienia w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności związanych z przyjmowaniem na studia na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak jest informacji dotyczących konieczności dokonania w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej ewentualnych zmian regulacji krajowych wdrażających dyrektywę Rady 2004/114/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie (Dz. Urz. UE L 375 z 23.12.2004, s. 12) w zakresie dokumentów wymaganych od cudzoziemców w celu przyjęcia na studia w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 10 września 2014 r. w sprawie C-491/13 Ben Alaya.

W zakresie ustalenia sposobu odpłatności za studia, studia doktoranckie, szkolenia oraz uczestniczenie w badaniach naukowych i pracach rozwojowych projekt rozporządzenia zawiera rozwiązania stanowiące domenę prawa krajowego.

W krajach UE opłaty za studia dla cudzoziemców ustalane są z reguły przez same uczelnie. Średni poziom tych opłat w rozwiniętych krajach Europy Zachodniej (które są jednymi z najbardziej popularnych destynacji dla studentów z całego świata) są na znacznie niższym poziomie niż w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu MNiSW. Przykładowo, we Francji opłaty za studia mieszczą się w przedziale 200 – 650 euro za rok. W Hiszpanii opłaty z reguły są pobierane od punktu ECTS – ceny zaczynają się od 9,50 euro, a kończą w okolicach 34 euro. W Niemczech wysokość opłat jest ustalana niezależnie przez każdy land i z reguły mieszczą się one w przedziale od 110-500 euro za rok.

W Polsce liczba studentów zagranicznych stanowi jedynie 3,1 proc. ogółu studiujących – średnia dla OECD to 8,38 proc. Zmiana rozporządzenia pozytywnie wpłynie na zwiększenie tego wskaźnika.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Uczelnie publiczne (w tym prowadzone przez kościoły i związki wyznaniowe finansowane na zasadach uczelni publicznych) i niepubliczne	429 uczelnie (według stanu na dzień 02.06.2015 r.)	Zintegrowany System Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on (rejestr działających instytucji szkolnictwa wyższego)	Uczelnie (zarówno publiczne jak i niepubliczne) nie będą mogły wymagać wizy lub karty pobytu albo innego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od cudzoziemca ubiegającego się o przyjęcie na studia, w celu odbycia szkolenia albo w celu prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych. Uczelnie publiczne będą ustalać opłaty za ww. formy kształcenia oraz pobierać te opłaty zgodnie ze zmienionymi przepisami rozporządzenia.
Studenci obcokrajowcy	46 101 osób (według stanu na dzień 30.11.2014 r.)	GUS	Cudzoziemcy obecnie studiujący, odbywający szkolenia lub uczestniczący w badaniach i pracach rozwojowych będą mogli (w zależności od decyzji rektora) uiszczać opłaty za ww. formy kształcenia zgodnie ze zmienionymi przepisami rozporządzenia.
Studenci obcokrajowcy 1. roku	15 403 (według stanu na dzień 30.11.2014 r.)	GUS	Cudzoziemcy ubiegający się o przyjęcie na studia, w celu odbycia szkolenia albo w celu prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych nie będą zobowiązani do posiadania

			wizy lub karty pobytu albo innego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
--	--	--	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do zaopiniowania do następujących instytucji:

1. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów,
2. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
3. Polska Akademia Nauk,
4. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
5. Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich,
6. Komitet Polityki Naukowej,
7. Krajowa Reprezentacja Doktorantów,
8. Parlament Studentów RP,
9. Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych.

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do skonsultowania do następujących instytucji:

1. Polska Komisja Akredytacyjna,
2. Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych,
3. Rada Główna Instytutów Badawczych,
4. Polska Akademia Umiejętności,
5. Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych,
6. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,
7. Narodowe Centrum Nauki,
8. Rada Młodych Naukowców,
9. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej,
10. Niezależne Zrzeszenie Studentów,
11. Zrzeszenie Studentów Polskich,
12. Rada Działalności Pożytku Publicznego przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej,
13. Związek Pracodawców Mediów Publicznych,
14. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
15. Polska Rada Organizacji Młodzieżowych,
16. Stowarzyszenie Audytorów Wewnętrznych Szkół Wyższych.
17. Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych;
18. Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych;
19. Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej;
20. Rada Języka Polskiego;
21. Rzecznik Praw Absolwenta;
22. Państwowa Komisja Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego;
23. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania reprezentatywnym organizacjom pracodawców i związkom zawodowym, odpowiednio na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.) oraz art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167), tj.: Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Business Centre Club, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Konfederacji Lewiatan, Biuru Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Radzie Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, Forum Związków Zawodowych, Wolnym Związkiem Zawodowym „Sierpień 80”.

Projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Projekt ustawy zostanie zamieszczony również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979).

Wyniki konsultacji publicznych zostaną omówione po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)

Dochody ogółem															
budżet państwa															
JST															
pozostałe jednostki (oddzielnie)															
Wydatki ogółem															
budżet państwa															
JST															
pozostałe jednostki (oddzielnie)															
Saldo ogółem															
budżet państwa															
JST															
pozostałe jednostki (oddzielnie)															

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	Pracodawcy							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: Szkolnictwo wyższe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Zmiana rozporządzenia spowoduje zwiększenie zainteresowania cudzoziemców ofertą uczelni publicznych, wpłynie pozytywnie na ich poziom umiędzynarodowienia, uprości procedury wizowe oraz rekrutacyjne.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Przewiduje się, że wejście w życie projektowanego rozporządzenia nastąpi w sierpniu 2015 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na przedmiot regulacji projektowanego rozporządzenia jego ewaluacja jest niezasadna.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy		